

**HelseOmsorg 21-rådet**

Dato Onsdag 28. september 2022, 10.00 – 14.00
Sted Forskningsrådets lokaler i Drammensveien 288

Til stede: Per Morten Sandset, UiO (leder)
Baard Christian Schem, Helse Vest
Esperanza Diaz, UiB og Folkehelseinstituttet (deltok digitalt)
Gro Jamtvedt, OsloMet (deltok digitalt delvis t.o.m. sak 41/5/22)
Ingrid Stenstadvold Ross, Kreftforeningen
Lilly Ann Elvestad, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon
Marte Kvittum Tangen, Norsk Forening for Allmennmedisin (NFA)
Siri Forsmo, NTNU
Stein Olav Skrøvseth, Nasjonalt senter for e-helseforskning
Tarje Bjørgum, NHO, Abelia
Øivind Enger, Sarsia Seed
Veronika Barrabes, Novartis, (deltok t.o.m. sak 41/5/22)
Wenche Dehli, Trondheim kommune

Forfall: Erlend Smeland, Oslo Universitetssykehus
Knut Inge Klepp, Folkehelseinstituttet
Kristin Weidemann Wieland, KS
Monica Fossnes Petersson, KS (møtende vara)

Observatører: Deltok på hele eller deler av møtet:
Marianne van der Wel, HOD
Elin M. Hollfjord, NFD

Til stede fra Forskningsrådet/HelseOmsorg21-sekretariatet:
Hege Strand Mikkelsen, seniorrådgiver
Henrietta Blankson, spesialrådgiver
Ina Dahlsveen, seniorrådgiver
Katrine Rolid, seniorrådgiver
Ole Johan Borge, avdelingsdirektør

Sak 37/5/22 Godkjenning av innkalling og sakliste

To saker ble meldt inn til eventuelt:

1. Mulig kommentar fra rådet om statsbudsjettet som kommer 6. oktober
2. Invitasjon fra statssekretær Ellen Rønning-Arnesen (HOD) til å gi innspill til Nasjonal helse- og samhandlingsplan

Vedtak: *Innkallingen og sakslisten godkjennes med de innmeldte sakene til eventuelt.*

Sak 38/5/21 Spørsmål om habilitet

Inhabilitet ble vurdert for sakene på dagens møte.

Vedtak: *Det er ikke knyttet inhabilitet til noen av sakene på rådsmøtet.*

Sak 39/5/22 Godkjenning av referat fra møte 3/2022, 3. juni 2022 og møte 4/2022, 7. september 2022

Ingen merknader var meldt inn til merknadsfristene. Referatene ble lagt frem for godkjenning.

Vedtak: *Referatene godkjennes.*

Sak 40/5/22 Orienteringer

Følgende orienteringer ble gitt:

- [Innspill](#) til helsepersonellkommisjonen er sendt inn til helsepersonellkommisjonen i god tid før [innspillsmøtet](#) kommisjonen skal ha 3. oktober 2022
- Rådets eget arrangement på Arendalsuka [Fra behandling til forebygging – smertefulle prioriteringer og krangel om regningen](#) og deltagelse av rådsleder på [Fra forskning til produksjon – Norge et hjem for helsenæringen](#). Arendalsuka er en god arena å fremme rådets saker på og ved deltagelse kan rådet være med på å sette agenda. Tema for neste år bør diskuteres tidlig.
- Møte med statssekretærer i Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet om et kunnskapsløfte for kommunene (KSF). Per Morten Sandset, Kristin Weidemann Wieland, Lilly-Ann Elvestad og Wenche Dehli deltok i møtet med statssekretærene Ellen Rønning-Arnesen (HOD), Ole Gustav Narud (KDD) og Oddmund Løkensgard Hoel (KD) sammen med representanter fra HO21-sekretariatet og embetsverket i departementene. Ellen Rønning-Arnesen (HOD), ba rådet spesifikt om innspill til nasjonal helse- og samhandlingsplan. Dialogen om KSF vil følges opp i nytt møte på nyåret. Se også sak om møtet på [nettsiden](#) til HO21.
- [HelseOmsorg21-konferansen 2022](#): Fremtidens helsetjeneste. Konferansen er tirsdag 31. oktober. Rådsmedlemmene ble bedt om å bidra til mobilisering av deltagere.
- Konferanse om Fremtidens helsetjeneste i Narvik 26. og 27. september. Stein Olav Skrøvseth deltok for rådet med innlegget *Kan HelseOmsorg21-rådet gjøre en forskjell?*
- HelseOmsorg21-monitor. Aktivitetsnivået i monitoren er nå tilbake i normal drift. Katrine Rolid, ny prosjektleder for monitoren, presenterte seg.
- Åpent møte om Nasjonal strategi for persontilpasset medisin. Helse- og omsorgsdepartementet ønsket å orientere om den foreløpige målstrukturen i strategien.

Sak 41/5/22 Satsing på livsvitenskap – er det behov for en egen strategi?

Thomas Richer og Henriette Benzon Bang, begge Sundhedsministeriet i Danmark, Hanne Mette Dyrbye Kristiansen, Life Science Cluster, og Trygve Brautaset, Digital Liv Norge innledet. Presentasjonen om den danske strategien og fra Digitalt Liv Norge er vedlagt referatet.

I diskusjonen som fulgte innleggene, ble begrepet livsvitenskap problematisert. Rådet var tydelig på at begrepet ikke bør brukes hvis det er *helse* det menes.

En sentral del av diskusjonen fokuserte på hva som er merverdien av å etablere en egen strategi, hvilke utfordringer strategien skal bidra til å løse og hvilken rolle rådet eventuelt bør ta.

I Danmark har strategien samlet aktører fra mange ulike miljøer om en felles dagsorden. Risikoene for å arbeide i parallelle løp er redusert og de har fått en felles plattform som gjør det lettere å finne midler for å følge opp tiltakene som foreslås.

En eventuell norsk strategi bør se til strategiene i Danmark og Sverige. Her ble det knyttet kommentarer til den forskjellige departementale forankringen av strategiene i de forskjellige landene. I Danmark eies livsvitenskapsstrategien av departementene for næring, helse og utenriks og i Sverige av departementene for næring, helse og kunnskap. I Norge er det kun departementene for næring og helse som helsenæringsmeldingen er forankret i.

Rådet mente det kunne være gode grunner for å utarbeide en egen strategi, men var usikker på om timingen er den rette og også på rådets rolle. Det ble videre påpekt at det kan være bakenforliggende strukturer som det vil være mer relevant å arbeide med og som kan bidra til bedre samordning av de strategiene Norge har.

Rådet ønsket å arbeide videre med temaet i en workshop som tar med seg innspillene som kom på møtet.

Vedtak: *Rådet ber sekretariatet følge opp saken i tråd med kommentarene på møtet.*

Sak 42/5/22 Toppledermøte om helsenæring

Rådsleder orienterte fra toppledermøtet som Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) arrangerte 22. september 2022 om styrking av norsk helsenæring. Hovedfokus på møtet var uforløste momenter i utfordringsbildet som er omtalt i Helsenæringsmeldingens kapittel 4. Rådsleder deltok på møtet som observatør.

Rådet understreket at det er viktig at rådet kobler seg på det nye initiativet som nå er tatt av HOD og NFD for bedre oppfølging av Helsenæringsmeldingen. Rådet påpekte at pådriverrollen til NFD er viktig, men at det er HOD som sitter på virkemidlene.

Rådet har høstet verdifull innsikt gjennom dialogmøtene og ønsker å sende inn et skriftlig innspill som oppfølging av toppledermøtet. Her bør rådet fremme behovet for en handlingsplan for innovative offentlige anskaffelser for helsesektoren. Rådet bør også i innspillet spesielt peke på kommunenes rolle og utfordringer, dette var svakt berørt i Helsenæringsmeldingen.

Det ble videre påpekt at rådet må koble seg på de prosessene som pågår i Nasjonalt eksportråd. Eksportrådet arbeider nå med å prioritere de neste næringene det skal satses på. Helsenæringen bør være en av disse.

Vedtak: *Rådet ber sekretariatet følge opp toppledermøtet i tråd med innspillene på rådsmøtet.*

Sak 43/5/22 Handlingsplan for innovative anskaffelser

Riche Vestby fra Leverandørutviklingsprogrammet (LUP) innledet om innovative anskaffelser som metode og LUP sin rolle og erfaringer med å jobbe med innovative anskaffelser i helsesektoren. Presentasjonen er vedlagt referatet.

Rådet diskuterte behovet for en handlingsplan for innovative anskaffelser (IOA) og omfanget for en slik handlingsplan; generelt innenfor offentlig sektor eller begrenset til helse. Helsesektoren er stor, kompleks og har noen særegne utfordringer, og rådet mente at planen i første omgang bør begrenses til helse. IOA gir viktige muligheter for pasienter og innbyggere og ved en handlingsplan kan vi få en mer målrettet tilnærming til anskaffelser. Vi trenger ledere som vil ta risiko og som ser på IOA som en del av sitt oppdrag.

Rådet har allerede gjennom dialogmøtene om anskaffelser og næringsutvikling innhentet mange innspill som kan forme utgangspunkt for konkrete tiltak og aktiviteter i en handlingsplan for IOA innenfor helsesektoren.

Rådet ønsker at dialogen med relevante aktører for å diskutere rådets mulige pådriverrolle fortsetter. Det må planlegges hvordan utvikling av en Regjeringsforankret handlingsplan kan tas videre. I første omgang vil aktørene inviteres til et felles møte.

Vedtak: *Rådet ber sekretariatet fortsette arbeidet med handlingsplanen i tråd med kommentarene på møtet.*

Sak 44/5/22 Status alternative løsninger Helseanalyseplattformen

Håvard Kolle Riis i direktoratet for e-helse orienterte om status for Helsedataservice (HDS) og alternative løsninger for Helseanalyseplattformen. Presentasjonen er vedlagt referatet.

De nasjonale tjenestene Helsedataservice og helsedata.no er etablert. Det er nå én vei inn for søknader om data fra forskjellige kilder, men søker må fremdeles forholde seg til forskjellige aktører når det gjelder utlevering av data. Rådet påpekte at det bør sees på løsninger også på kort sikt slik at søknad og utlevering av data skjer på samme sted. Målbildet for Helseanalyseplattformene skal fremdeles ligge fast. Hovedsporet direktoratet for e-helse nå følger, er gjenbruk av løsninger som er i drift i universitets- og høyskolesektoren.

Det er en stor utålmodighet i sektoren for å få økosystemet på plass, noe vil de alternative løsningene bidra til, men ikke alt. Det kommer snarlig en forskriftsendring som gjør det mulig at HDS får vedtaksmyndighet til å levere ut data selv om dataene ikke ligger der.

Vedtak: *Tas til orientering.*

Sak 41/5/22 Eventuelt

1. Statsbudsjettet. Rådet mener det er viktig at det kommer noe fra rådet i etterkant av fremleggelsen av statsbudsjettet. Rådet ber sekretariatet gjøre en "mapping" av budsjettet opp mot de tre prioriterte områdene i rådets handlingsplan. Det bør vurderes å melde rådet på budsjettthøringen som skjer 17. og 19. oktober. På et senere tidspunkt bør rådet forberede et medieutspill, for eksempel i form av en kronikk.
2. Innspill til nasjonal helse- og samhandlingsplan. Rådet ble på møtet i HOD (se sak 40/5/22), spesielt invitert til å gi innspill til nasjonal helse- og samhandlingsplan. Departementet satt frist for innspill til 21. oktober. Sekretariatet har pga. den korte fristen bedt departementet om en tilbakemelding på hva departementet særlig ønsker at rådet skal konsentrere innspillet sitt om.

Informasjon fått av departementet etter rådsmøtet: Departementet ber særlig om innspill knyttet til hvordan kommunene i større grad kan ta et eierskap til forskning som er relevant og berører deres sektor. Hvordan utnytte bedre den kunnskapen som allerede er der/hvordan sette i system? Hvordan styrke de initiativene som allerede er der? Hvilken modell ser dere for dere kan være bærekraftig? Det ble nevnt på møtet at alle kommunene må bidra inn økonomisk for å sikre likeverdighet mellom små og store kommuner – hvordan kan en finansieringsmodell se ut?

Departementet tar også gjerne imot innspill på hvordan øke innovasjonstakten i kommunene gjennom økt bruk av innovative anskaffelser og samarbeid med helsenæringen og forskningsinstitusjoner. Samt hvordan bidra til økt spredning og implementering av innovasjoner på tvers av kommunene?

Fristen for innspill er utsatt til 2. desember.

Vedtak: *Rådet ber sekretariatet om å følge opp punktene og ta kontakt med rådet der det er behov.*

Sak 41/5/22 Evaluering av møtet

Vedtak: *Intet.*